

Inflácia – indexy spotrebiteľských cien za rok 2023

Posledná aktualizácia: 15.01.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 15.01.2024

Príloha – Inflácia rok 2023 (ZIP - 81 kB)

Priemerná inflácia za celý rok 2023 dosiahla úroveň 10,5 %

Spotrebiteľské ceny v roku 2023 medziročne rástli ešte stále dvojciferným tempom a inflácia dosiahla štvrtú najvyššiu hodnotu za 30 rokov, od vzniku SR. V porovnaní s rekordnou úrovňou inflácie v roku 2022 prišlo k spomaleniu tempa rastu spotrebiteľských cien. Potraviny s nealkoholickými nápojmi počas roka 2023 zdraželi v priemere o viac ako 17 %, bývanie s energiami o viac ako 9 %. Výrazne tlmiaci účinok na celkovú infláciu malo zlacnenie pohonných hmôt, v priemere o takmer 7 %.

Priemerná ročná inflácia za rok 2023 vzrástla medziročne o 10,5 %. Jej vývoj v jednotlivých mesiacoch bol turbulentný. Zatiaľ čo v prvých mesiacoch rast cien osciloval okolo úrovne 15 %, počas roka postupne klesal až na decembrových necelých 6 %. K téme inflácia za mesiac december zverejňuje Štatistický úrad SR [samostatnú informatívnu správu](#).

V priebehu roka 2023 rástli ceny v priemere vo všetkých 12 hlavných odboroch spotrebného koša. Vysoký rast cien nad úrovňou 10 % bol zaznamenaný v piatich z nich. Z hľadiska hodnotenia vývoja je tiež dôležité, že v šiestich spomedzi všetkých odborov rast cien utlmoval svoje tempo, teda dosiahol nižšie hodnoty ako v roku 2022. Najdynamickejšie spomalenie sa prejavilo v odbore doprava, kde ceny počas roka 2023 v priemere vzrástli len o 1,2 % (v roku 2022 to bol rast 15,7 %). Išlo o vplyv poklesu cien pohonných hmôt.

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (87 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (168 kB).

Významné vplyvy na rast cien v roku 2023

Významný vplyv na priemernú ročnú infláciu mali stále rastúce ceny potravín a nealkoholických nápojov a bývaní s energiami. Tieto dve položky tvoria takmer polovicu percent výdavkov slovenských domácností.

V **potravinách** sa ceny zvýšili v priemere o 17,5 %. Dvojciferný rast sa prejavil v 8 z 9 sledovaných skupín potravín a z toho vyše 20 % rast bol v 3 položkách. Spomalenie zdražovania sa prejavilo v štyroch zložkách, najvýraznejšie pri olejoch a tukoch. Ich ceny vzrástli vlani o 5 %, kým v roku 2022 to bolo až o viac ako 40 %. Medziročné zmiernenie tempa rastu priemerných cien za rok sa prejavilo aj pri mäse, tiež pri mlieku, syroch a vajciach, ako aj pri chlebe s obilninami. Rast cien týchto skupín potravín však bol stále pomerne vysoký, dosahoval v priemere od 17 % do 19 %.

Naopak, spotrebiteľské ceny niektorých vybraných potravín počas roka 2023 rástli rýchlejšie ako v roku 2022, platilo to pre cukor s cukrovinkami, koreniny s prísadami, ryby a zeleninu. Ceny týchto potravín v roku 2023 narástli v priemere o 15 % až 24 %.

Priemerné ceny **bývaní a energií** vzrástli počas roka 2023 o 9,3 % a ich rast bol ovplyvnený najmä zvýšením regulovaných cien elektriny, plynu a tepla pre domácnosti na začiatku roka. Spomedzi piatich zložiek tri rástli pomalšie ako v roku 2022. Najvýraznejšie zmiernenie nastalo pri imputovanom nájomnom (zohľadňuje aj cenový rast stavebných materiálov), ktorého ceny rástli už len o 5,9 % (v roku 2022 to bolo nad 18 %). Spomalenie rastu cien zaznamenali aj energie, ich rast za rok 2023 bol 11,4 %, čo bola o tretinu nižšia hodnota ako v roku 2022. Pomerne vysoké čísla rastu cien v priemere za rok 2023 zaznamenali pevné palivá, ktoré zdraželi o štvrtinu, a tiež tepelná energia, ktorej cena vzrástla o viac ako 17 %. Naopak, zdynamizovanie rastu cien oproti roku 2022 sa prejavilo napríklad pri cenách odvozu smetí alebo aj pri vodnom a stočnom.

Tretí najvýznamnejší vplyv na vývoj miery inflácie v roku 2023 mali ceny v odbore **doprava**, kam patria aj pohonné látky. Tie v priemere za rok zlacneli o 6,9 %, pričom v roku 2022 evidovali nárast cien o 26 %. Naopak, vzrástli napríklad ceny autobusovej a mierne aj železničnej osobnej dopravy.

Rýchlejšie ako inflácia rástli ceny vo **vzdelávaní**, najmä poplatky za školné a školský klub detí v materských a základných školách, počas roka 2023 vzrástli v priemere o takmer 29 %. Ide síce o položku s malou váhou vo výdavkoch domácností, ale jej tempo rastu bolo trikrát vyššie ako v roku 2022.

Počas roka 2023 dvojciferné vzrástli ceny alkoholu, najmä piva a destilátov, služby zubárov či osobnej starostlivosti, napr. kadernícke služby alebo poistenia v súvislosti s dopravou, poštových služieb, či potreby pre domáce zvieratá. O viac ako 10 % vzrástli aj stravovacie a ubytovacie služby.

V priemere za celý rok 2023 sa index spotrebiteľských cien zvýšil za domácnosti zamestnancov o 10,5 %, za nízkopríjmové domácnosti o 11,1 % a za domácnosti dôchodcov o 10,8 %.

Vývoj jadrovej a čistej inflácie za rok 2023

Pri ročnej priemernej medziročnej inflácii 10,5 % dosiahla **jadrová inflácia** za rok 2023 hodnotu 11,5 % a **čistá inflácia** hodnotu 9,5 %. Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Štatistický úrad SR zverejnil [Potvrdenie o priemernej ročnej inflácii v roku 2023](#).

Poznámka: Vývoj indexov spotrebiteľských cien sa sleduje na univerzálnom spotrebnom koši zloženom zo 740 reprezentantov - vybraných druhov tovarov a služieb platených obyvateľstvom, ktorým boli priradené určité váhy. Váhy sú každoročne revidované, aktuálne platia pre rok 2023 a sú dostupné v databáze Štatistického úradu SR. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca.

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku \[sp0005ms\]](#)
- [Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje \[sp0029ms\]](#)

- **Indexy rastu cien k bázičnému obdobiu**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti bázičnému obdobiu \[sp0006ms\]](#)

- **Jadrová a čistá inflácia**
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % \[sp0008ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % \[sp0009ms\]](#)

- **Spotrebné koše**
- [Spotrebný koš 2023 \[sp0033rs\]](#)
- [Spotrebný koš 2023 - reprezentanty \[sp0034rs\]](#)

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

